

De doop van Jezus

Overweging 12 januari 2014 – Carolien Maris

*“... Over het dopen als onomkeerbaar punt in een mensenleven.
Een belangrijke beslissing op zielsniveau nemen
en een daad stellen om het aan jezelf en anderen bekend te maken.
En dan los kunnen laten
wat met die nieuwe richting niks te maken heeft ...”*

Eerste lezing: Jesaja 42: 1-4

Tweede lezing: Matteüs 3: 13-17

Welkom en inleiding

Lieve mensen heel hartelijk welkom, vanmorgen hier in De Duif. Welkom als het de eerste keer is dat je hier over de drempel bent gekomen, welkom als je vaker komt, welkom als je niet weg te branden bent. En welkom aan Carolien met wie ik vanmorgen samen voorga.

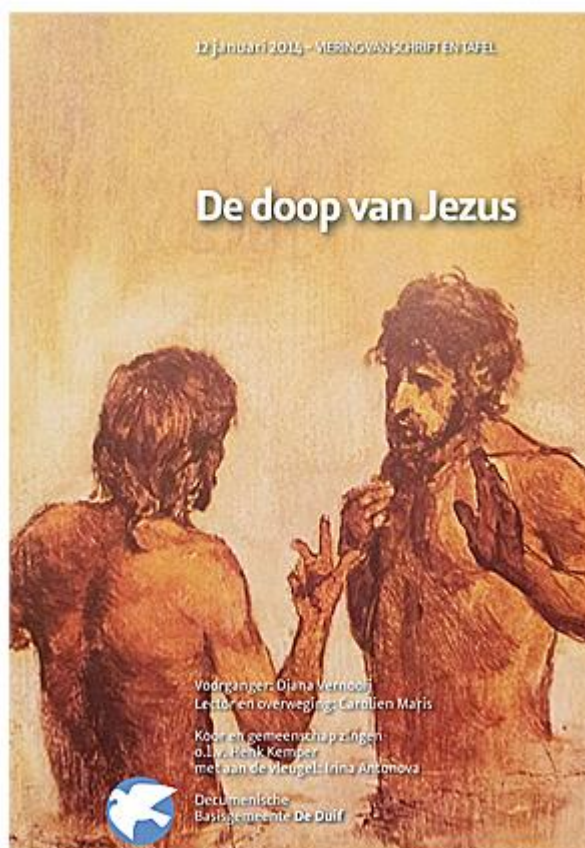
Wat een vreugde om hier weer samen te zijn met elkaar, om ons te laven aan zang en gebed, en aan de woorden die gezegd gaan worden.

Vorige week was de eerste ronde van de voorgangersverkiezingen. En voor wie dat nog niet weet: wij houden in De Duif ieder jaar onze verkiezing van voorgangers in twee rondes. Eerst worden de kandidaten voorgedragen, en straks in februari worden voor een jaar de kandidaten gekozen. Carolien heeft de benodigde 5 voordrachten binnen. Ze is als lector al meerdere malen mee voorgegaan maar vandaag staat zij voor haar maidenspeech. Het is de eerste keer dat zij een overweging zal houden en reken maar dat ze zich daar goed op heeft voorbereid.

We lezen over de doop van Jezus door Johannes en Caroliens overweging zal dan gaan over de doop en wat dit mooie verhaal over Jezus' doop in ons dagelijkse leven kan betekenen. We kennen het goed, het ritueel van de doop. Wij dopen in De Duif kinderen en soms ook volwassenen. Het is niet alleen een mooie traditie maar ook een sacrament, een handeling waarin we vieren dat God tot ons komt, in de doop maar eigenlijk iedere dag.

“Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde”, roept de hemel over Jezus bij zijn doop. In hem vind ik vreugde – de doop is een ritueel over de vreugde van ons geloof.

Vandaag gaan we ons koesteren in die vreugde, en ik wens iedereen een prachtige viering toe en Carolien vreugde bij haar vuurdoop.

Overweging – De doop van Jezus

Wat een prachtig thema voor een eerste overweging! Toevallig dat dit in het leesrooster staat en dat dit ook mijn eerste keer is om een overweging te houden. In dit verhaal gaat het over Johannes die de mensen met water doopte. En toen hij Jezus doopte volgde een Vuurdoop. Vandaag voelt het voor mij ook een beetje als een vuurdoop in de zin van een eerste sprong. Een eerste stap van een nieuwe fase waarin ik aangeef: Ja de verhalen in de bijbel raken me en ik wil daar stap voor stap meer mee doen. Dat leeft al een tijd in mij en daarom kom ik ook graag in De Duif. Een overweging voorbereiden is een mooie manier om mij langer te verdiepen in een verhaal. Vragen te stellen en verder te lezen. Er in rondwandelen om ontdekkingen te doen en me te verbazen over de krachten daarin verborgen liggen.

Dopen is toch het zegenen van een nieuw leven. Letterlijk wanneer er een kind geboren is, maar juist ook als je volgroeid bent en in het leven staat. Dan kan het gaan om een verlangen van je ziel om je te verbinden met God, waar je de zegen voor vraagt. Je weet dat het je welzijn zal vergroten en je besef van vrijheid. Je wordt als het ware opnieuw geboren. Iemand zei tegen mij “Dat is bijna een soort coming out!” En misschien heeft hij gelijk in de zin dat het een begin is van een nieuw leven en dat het wezenlijk is. Worden wie je bent maakt je als mens compleet en dat geeft je vrijheid en vreugde.

Maar dopen in dit verhaal is komt het bij dopen er niet simpelweg hierop neer: dat je je eigen vlam van binnen vol vertrouwen laat aansteken door de Grote Vlam die je God noemt?

Redder

In de korte lezing van Jesaja 42 1-4 troffen mij een aantal zinnen. (De profeet Jesaja, was vijftig jaar lang adviseur van koningen in Juda en deed vele voorspellingen. 800 jaar voordat Jezus geboren werd.) Jesaja is de profeet die veelvuldig heeft voorzien dat er een Messias zou komen: een redder die tegelijk Priester, Koning en Profeet zou zijn. Zoals we weten hebben de Christenen dat in Jezus gezien. Tijdens zijn leven en vooral daarna. “Geschreven staat dat Uw Messias komt. Op zonnevlagen, vleugels van genezing” las ik ergens in een lied...

Natuurlijk valt op de prachtige zin “in hem vind ik vreugde”. Maar wat te denken van “Hij zal alle volken het recht doen kennen” of juist die zinsnede: “Hij schreeuwt niet, hij roept niet luidkeels in het openbaar.” Zelfs in onze tijd, of juist in onze tijd is dat een bijzondere eigenschap. We hebben toch nog de neiging om te luisteren naar de grootste schreeuwers. En daar dan weer op reageren ...

Maar wat te denken van: “het geknakte riet breekt hij niet af” en “de kwijnende vlam zal hij niet doven” Het zal dus iemand zijn die niet een extra dreun geeft aan iemand die al verzwakt is. Prachtig hoe de leer van Jezus hierop lijkt natuurlijk ... Wat wij ermee kunnen is het rustig nog eens lezen en navoelen hoe wonderschijnlijk die zinnen zijn.

Laten we overgaan naar het verhaal over de doop in de Jordaan.

Dopen

Een tijdje terug werd er hier in De Duif een klein meisje gedoopt (Anna). Het blijft ontroerend als ouders in deze tijd kiezen om hun kind in de handen van God te leggen in het vertrouwen dat dat een extra bescherming geeft. Bij dopen denken we in eerste instantie aan het dopen van een kind.

Maar dit verhaal gaat over de doop van volwassenen. En wat kunnen we meenemen uit het verhaal van Jezus die zich liet dopen door Johannes?

Johannes was een half jaar eerder geboren dan Jezus. Zacharias en Elisabeth waren de ouders van Johannes. Zij waren beiden uit een priestergeslacht afkomstig en aan Zacharias is een boodschap door de engel Gabriël verkondigd. Dat zij (op hoge leeftijd) toch nog een zoon zouden krijgen. “Johannes zal zijn naam zijn en hij zal vele mensen bekeren.” Zacharias kon dat bijna niet geloven en kon vervolgens

niet meer spreken totdat Johannes echt ter wereld kwam. Johannes groeide op en werd een hartstochtelijk prediker die door het land reisde. Overal waar hij kwam doopte hij mensen met water. Ook in de rivier de Jordaan.

Volgens de verhalen maakte Johannes diepe indruk op de mensen en had hij een enorme overtuigingskracht. De doop bij Johannes was “een doop van omkeer en bevrijding”. Mensen konden zich bij Johannes schoonwassen of reinigen van hun oude manier van leven. In onze tijd: Een leven waarin het niet stroomt, waarin je in hetzelfde cirkeltje rondraait, waar je letterlijk een last met je meedraagt. Het besef dat je steeds opnieuw dingen wilt die je niet verder helpen. Bij een verslaving, of verlies dat wanhopig maakt. Maar het ligt net zo vaak subtieler en ook dat is ongemakkelijk en onvrij. We zongen net: “Wat ik gewild heb ..., wat niet gekend werd ... wat ongebruikt bleef.... Al het beschamende neem het van mij.” Want kan je die “dingen” zomaar van je afschudden? Als een hond die het water van zijn vacht schudt? Soms gewoon niet. Ik denk dat het zo werkt: Als jij zelf kan benoemen wat je rugzak zo zwaar maakt, wat je belemmert om een vrij mens te zijn EN je maakt duidelijk dat je bereid bent om er afstand van te doen: dan kan er iets gebeuren. Dat is de mentale stap. De stap van bewustzijn. God kan daarbij behulpzaam zijn. En dopen is daarvoor een intense daad.

Jezus-in-verlichte-staat

Johannes vertelde er iedere keer bij dat hij zeker wist dat er na hem iemand zou komen. Hij kende Jezus en wist wat zijn rol zou worden. Hij bereidde de weg voor de komst van Jezus-in-verlichte-staat. Johannes deed het voorwerk. Tijdens het dopen stond Jezus tussen de mensen. Johannes herkende Jezus onmiddellijk en hij wist wat er komen ging. “Ik zou door u gedoopt moeten worden en dan komt u voor mij?” Dat maakte diepe indruk op hem en dat is ook het opvallende van dit verhaal. Als gewoon mens stond Jezus in de rij en liet zich in het water onderdompelen en dopen door Johannes. Iemand met een andere opdracht dan hij.

Matteus gaat verder: “Zodra Jezus gedoopt was en uit het water omhoogkwam, opende de hemel zich voor hem en zag hij hoe de Geest van God als een duif op hem neerdaalde. En uit de hemel klonk een stem: ‘Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde.’ Dit is een heel krachtig beeld. Jezus staat daar met zijn voeten in het zand, hij gaat kopje onder in het water van de Jordaan, komt daaruit als herboren tevoorschijn en dan gaat de Hemel open en spreekt de Geest van God. Dit is mijn geliefde Zoon. In hem vind ik vreugde. Jezus wordt niet alleen door Johannes herkend, maar ook door de Hemel, De Geest “die als een duif op hem neerdaalde” Hoe mooi wil je het hebben?

Vanaf dit moment van de doop was Jezus helderwetend, helderziend, helderhorend en heldervoelend. Hij verkondigde heel gericht aan iedereen “Kom tot inkeer” en: “hij genas iedere ziekte en elke kwaal onder het volk”. Hij gaf zich volledig over en aanvaardde God als leiding over zijn Nieuwe Leven.

Onomkeerbaar punt

In de voorbereidingsgroep spraken we over het dopen als onomkeerbaar punt in een mensenleven. Een belangrijke beslissing op zielsniveau nemen en een daad stellen om het aan jezelf en anderen bekend te maken. En dan los kunnen laten wat met die nieuwe richting niks te maken heeft. Sommigen hebben weleens een inwijding ondergaan om in een bepaalde groep te worden opgenomen. Het kan tijdelijk een heerlijk wij-gevoel zijn. Soms is het onverenigbaar met het leven dat je al hebt. Belangrijk is ook om te weten waarom je zo'n stap wil maken.

Als je last hebt van dat knellende gevoel en je wilt je vernieuwen of verheffen. Of spiritueel groeien. Dan moet je daarvoor in de meeste gevallen iets wegdoen of weg laten stromen. Iets waarvan je weet dat het je niet meer dient ook al was je eraan gehecht. Jezelf daarvoor veroordelen geeft niet zo'n prettig uitgangspunt voor verandering. Mededogen met jezelf hebben in dat proces zou mooi zijn en is te leren. Misschien helpt het wel enorm als je daarvoor de hulp van God inroept. Het is toch zo dat God niet alleen in Jezus vreugde vindt? Dat is juist het mooie.

Een pad kiezen is het begin van een reis. En meestal is voor zo'n pad een goede voorbereiding gewenst. En oefening. En nog eens oefening. Zoals het tot rust brengen van je geest. Of tijd maken voor gebed. Zou het niet heerlijk zijn als we dat dan graag doen? Is dat dan misschien wat er bedoeld wordt met toewijding?

Stel je gewoon voor dat jij zoals je nu bent in dat water van de rivier bent ondergedompeld. En dan eruit omhoog komt en gaat staan met je armen omhoog in de lucht. En dan hoor je een stem en die zegt : "In jou vind ik vreugde". Daarna neem je een enorme ademteug en laat je die Onvoorwaardelijke Liefde helemaal naar binnen stromen. Niet meer en niet minder. Want jij bent geliefd.

Moge het zo zijn

Nodiging

Wij komen hier samen: mensen, gezichten en zielen. In het hart van onze viering hier in De Duif breken we brood en delen we wijn. Dit doen we als teken van bereidheid tot gemeenschap over grenzen en scheidsmuren heen. Door te breken en te delen tonen we onze bereidheid om onze levenskracht, tijd en geld te delen met elkaar en met hen die geen deel van leven hebben. Laat ons samenleven vanuit het visioen van een wereld waar brood en liefde is genoeg voor allen.

Kom dan naar voren en neem deel aan dit ritueel. Neem deel met je hart en aanvaard het brood en deze wijn, met de vreugde die in je oplaait als je beseft dat je geliefd bent, Gods geliefde kind.

Kom naar voren, kome wat komt.

Zegen

Moge de Krachtige en Tedere dicht bij ons zijn de komende dagen en alle dagen in ons verdere leven.

Moge zij onze ogen, onze oren en ons hart openen
opdat onze ogen zien, onze oren horen,
en ons hart antwoord kan geven,
onverschrokken, vol van geloof, hoop en liefde.
Moge ons diepste wezen, God in ons leven,
ons kracht en tederheid schenken en vrede,

Amen.